

Behov av tillämpad forskning och utveckling för ökat djurskydd och ökad djurvelfärd

- **En sammanställning över inkomna inspel från näring, intresseorganisationer samt akademi**

Att hålla djur medför ett stort ansvar för oss människor att se till att djurens specifika behov av stallar, foder, omvårdnad och smittskydd säkerställs. Sverige har en lång tradition av att ha ett gott djurskydd och en god djurvelfärd men denna måste hela tiden utvecklas i takt med förändrade omvärldsfaktorer. Formas hade under början av 2020 kontakt med näring, intresseorganisationer samt akademi för att utröna inom vilka områden de ser att det finns ett behov av forskning och utveckling. Inspelen sammanställdes i nedanstående sammanfattning.

I slutet av mars 2021 gavs näringen en ny möjlighet att presentera forskningsbehov på en workshop anordnad av Sweden Food Arena, LRF och Formas. Sammanfattningen nedan har därefter uppdaterats. Flera inspelade behov berör samtliga djurslag medan andra är mer djurslagsspecifika. Sammanställningen skall inte ses som en beställningslista utan som en vägledning med avseende på de områden som anses prioriterade för samhällsnyttan.

Gemensamt för alla djurslag

- Forskning kring sambanden mellan djurvelfärd/åtgärder och ekonomi
- Hållbar avel och reproduktiv hälsa
- Knyta samman hållbarhet och djurvelfärd. Det finns indikatorer på att det är en koppling mellan att uppnå de globala målen för en hållbar utveckling och en förbättrad djurvelfärd.
- Digitala hjälpmedel, integration av teknik och Big Data för ökat djurskydd och djurvelfärd
- Lösningar för vattentillgång och kvalitet, tillgodose behov av vatten
- Förbättringar av djurvelfärden inom ekologisk produktion genom att minska risken för rovdjursangrepp
- Forskning kring klimatförändringars påverkan på djurens välfärd
- Framtidens foder med avseende på klimatförändringar och hållbarhet
- Nya lösningar på produktionssystem för att ännu bättre tillgodose djurens behov och generera ökad djurvelfärd, ex ökad berikning av miljön
- Förebyggande smittskyddsåtgärder för ökad djurvelfärd
- Påverkan av sociala förhållande /genus och socioekonomisk status på djurskydd och djurvelfärd
- Utveckling av positiva djurvelfärdsparemetrar
- Påverkan av pandemier som drabbar djur

Slakt och transport (gemensamt för alla djurslag)

- Förbättrat djurskydd och djurvälstånd under transport (rena djur, optimal yta/djur samt temperatur)
- Effekten av försenad logistik på djurvälstånden.
- Förbättrat djurskydd och djurvälstånd vid slakt (drivning och bedövning)
- Förbättrat djurskydd och djurvälstånd vid lastning på gård och utlastning vid slakt
- Förbättrat djurskydd och djurvälstånd vid inhysning på slakterier (vattentillgång, utfodring, inhysningssystem)
- Förbättrat system för återkoppling vid noterade välfärdsproblem.

Gris

- Ökad välfärd hos suggan med avseende på faktorer såsom utslagning, klövhälsa, större kullar
- Ökad smågrisöverlevnad: Skötselrutiner
- Minskad diarré hos smågrisar vid avvänjning
- Uppföljning av avvänjning vid 3 eller 4 veckor – långsiktiga effekter på djurvälstånd och produktion
- Forskning kring foder- och beteenderelaterade skador, ex osteokondros
- Förbättrade metoder för märkning av grisar till slakt

Nötkreatur

- Ökad djurvälstånd hos kalvar, exempelvis utveckling av foder
- Ökad djurvälstånd hos sinkor
- Vattentillgång i lösdriftssystem för mjölkkor och kalvar
- Säkerställande av råmjölkskvantitet och kvalitet
- Praktiska lösningar för optimal betesdrift kopplat till ökad välfärd, exempelvis digitala tekniker för tillsyn
- Minskad spridning av *Mycoplasma bovis*
- Djurvälstånd hos stutar för köttproduktion

Får

- Lösningar för att förebygga rovdjursangrepp
- Förbättrad klövhälsa
- Välfärd hos får på bete utan tillgång till ligghall

Häst

- Forskning och utveckling för en god ortopedisk hälsa

- Utveckla indikatorer för att bättre bedöma hästens mående och välfärd vid hållning, träningar och tävling
- Utveckling av tekniska mätmetoder för utvärdering av arbetsbelastning kopplat till djurvälfärd
- Lösningar för att bättre uppfylla funktionskraven såsom sociala behov, ättid, luftkvalitet
- Vidareutveckling av metoder för övervakning av fölningar samt ökad välfärd hos föl
- Ökad och säkrad kompetens samt kunskapsimplementering vid hästhållning

Värphöns

- Minskad fjäderplockning
- Forskning och utveckling för ökad välfärd hos kycklingar
- Identifiering av indikatorer för god djurvälfärd

Matfågel

- Identifiering av indikatorer för god djuromsorg och god djurvälfärd
- Utveckling av djuromsorgskontroll med ny teknik
- Nya tekniker för ventilation av stallar
- Utveckling av foder med alternativ till soja

Insekter

- Ökad djurvälfärd vid odling av insekter

Fisk

- Förbättrad välfärd vid uppfödning av olika fiskarter (Detta bör göras artspecifikt eller åtminstone inriktad på mindre fiskgrupper med liknande förutsättningar och behov då det är olika anatomiska skillnader mellan fiskarter)
- Forskning och utveckling för ökat djurskydd och ökad välfärd vid slakt och bedövning
- Utveckling av metoder och rutiner för tidig upptäckt och kartläggning av förekomst av patogener samt identifiering av smittvägar. Utveckling av riktlinjer för smittförebyggande åtgärder och behandling omfattande alla typer av patogener.
- Förbättra smittskydd och diagnostik
- Förebyggande åtgärder mot vattenmögel
- Forskning för identifiering av fysiologiska mekanismer bakom hälso- och välfärdsproblem exempelvis, Hjärt- och kärlsjukdomar, mottaglighet för infektioner samt reproduktionsstörningar för att kunna relatera välfärdsstatus hos fisken till operativa välfärdsindikatorer.
- Utveckling av hållbara foder (med alternativa råvaror) som främjar god fiskvälfärd samt utveckling av art- och livsstadiespecifika foder med fokus på god tarmhälsa och övergripande hälsostatus.

Mink

- Utveckling av en optimal fodersammansättning under årets alla cykler
- Ökad djurvälstånd för mink relaterat till berikning och rörelsebehov

Hund och katt

- Minska smittspridning hos hund och katt vid import och export.
- Etiska frågeställningar samt konsekvenser för djurvälstånd vid avel med fokus på exteriöra överdrifter